

ARBM01
Album

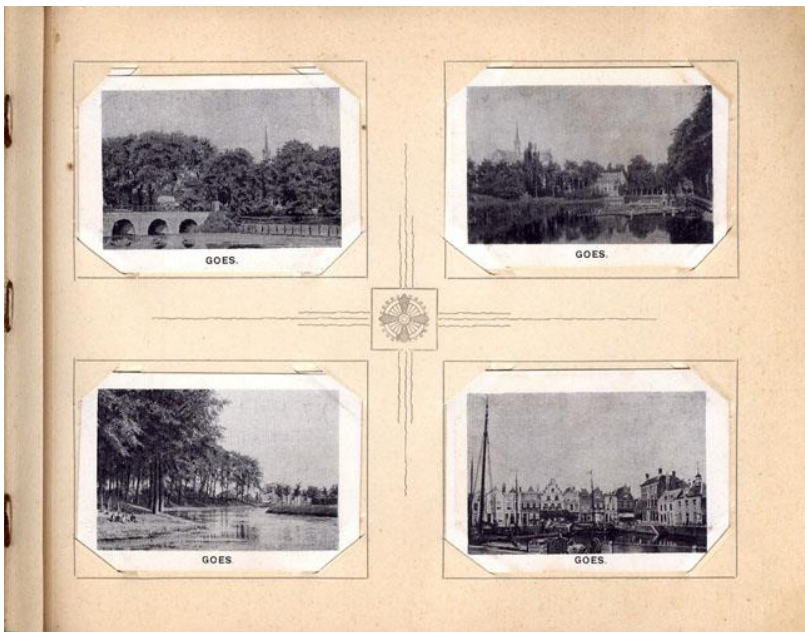
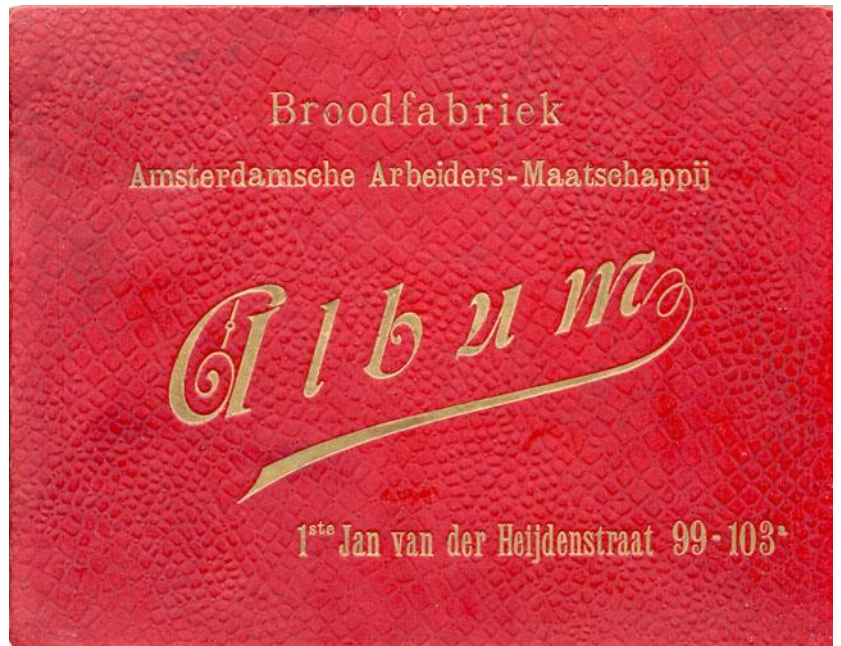
Album. Amsterdamsche Arbeiders – Maatschappij, Broodfabriek. (1907)

Titelblad en 13 tekstloze plaatjesbladen om 104 plaatjes in te steken.

Kenmerken

Insteekalbum, 21 x 16 cm, met stijve kaft overtrokken met gelakt papier met leerprint. De 7 dubbele bladen zijn in de band geniet. De achterkant is blanco. Het album bevat 104 topografische zwart-wit fotoplaatjes, 4 per pagina.

De plaatjes van 70 x 50 mm zijn topografische zwart-wit foto's, van o.a. Kampen, Edam, Volendam, Wormerveer, Zaandam, Marken, Veendam, Delft, Rotterdam, Zwolle, Arnhem, Goes, Winschoten en Bolsward. De plaatsnaam is op de voorkant onder in de witrand gedrukt. Op de achterkant van de plaatjes staan verschillende reclameteksten, zie onderaan de volgende pagina.

De plaatjes zijn ongenummerd, ze kunnen dus in willekeurige volgorde ingestoken worden. Hoeveel verschillende plaatjes uitgegeven zijn is niet bekend. De plaatjes werden alleen geleverd in de pakken "Sportbeschuit", niet echt een product voor de socialistische arbeiders. Daardoor zijn de plaatjes en het album zeer zeldzaam gebleven.

Amsterdamsche Arbeiders-Maatschappij

De Amsterdamsche Arbeidersmaatschappij werd in 1889 opgericht door een groep "anarchistische" bakkersgezellen. Het was een coöperatieve vereniging, zoals de vele arbeiderscoöperaties die in het laatste kwart van de 19^e eeuw vooral in de Zaanstreek, Rotterdam en Groningen zijn opgericht om de macht van de fabrikanten en de gedwongen winkelnering te doorbreken. De jonge club kreeg direct aanhang; er werd een pand aan de Rozengracht gekocht en gesloopt en op die plek werd een bakkerij gebouwd. Die werd snel te klein en er werd een nieuwe "broodfabriek" gebouwd aan de 1e Jan van der Heijdenstraat die meerdere keren moest uitbreiden tot vier percelen in die straat in beslag genomen werden.

Het was de bedoeling van de oprichters om zich op meer terreinen met de welstand van de arbeiders bezig te houden, maar verder dan de broodfabriek is het niet gekomen. Al in het eerste decennium van haar bestaan woedden er – naar de geest van de tijd – hevige conflicten tussen leiding en arbeiders en tussen groepen arbeiders onderling, en men verweet elkaar in advertenties in "Het volk, dagblad voor de arbeiderspartij", dictatoriaal gedrag en bedrog. Om een einde te maken aan de onbestuurbaarheid werd de vereniging in 1901 omgezet in een N.V. waarbij de deelnames in de coöperatie omgeruild werden in aandelen. Er werd flink dividend uitbetaald (in de vorm van brood), in 1904 zelfs 9 procent.

Het mocht allemaal niet baten. Er bleven conflicten en lastercampagnes komen, en de goede resultaten waren aanleiding voor andere Amsterdamse bakkers tot tegencampagnes, waarin de N.V. ervan beschuldigd werd dat het dividend alleen maar zo hoog kon zijn doordat de broodprijzen te hoog waren.

Van de grote idealen van de oprichters bleef niets over. Ten slotte werd de N.V. in juli 1912 opgeheven.

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP
Amsterdamsche Arbeiders-Maatschappij
 1e Jan van der Heijdenstraat 99-103 a.

Goed Brood moet geëischt worden door iedereen.
Goed Brood is het voedsel voor den arbeider in het bijzonder onderhoudt het lichaam, sterkt de spieren.
Goed Brood regelt de spijsvertering.
Goed Brood Is het leven.

Beproof ons brood en U blijft verbruiker.
 Door het **Gebruik** zal Uw **Verbruik** verminderen.

Speciale Weit- en Roggebroodbakkerij.
Bossche roggebrood volgens het oude recept vervaardigd
GEWONE PRIJZEN. VRIJ PAASCH en KERSTBROOD.
Dividend aan de verbruikers over
===== 1904 9 PROCENT. =====
Bestelkaarten worden desverlaagd vergoed. DE DIRECTIE.

N.V. Amsterd. Arbeiders-Maatsch.
 1e Jan van der Heijdenstraat 99-103a.

De bereiding van onze producten kan iedereen gaan zien.
 De grondstoffen zijn van de beste kwaliteiten.

N.V. Amst. Arbeiders-Maatsch.
 1e Jan v. d. Heijdenstraat 99-103a.

Door het gebruik van ons **BRUIN- en WEITBROOD** zijn reeds vele ziekten voorkomen.

N.V. Amsterd. Arbeiders-Maatsch.
 1e Jan van der Heijdenstraat 99-103a.

Bakkers, die hard werken en onvoldoende hun brood verdienen, komen bij ons niet voor.
 De beste loonen worden bij ons betaald.